

УДК 378. 018.792/793.3(73):37.043
DOI <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2023.89.23>

О. Ю. Маньковська

аспірантка Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського,
вчитель Школи українознавства ім. гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ АКТОРІВ: МОНІТОРИНГ ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕТОДІВ

У статті представлено аналіз організаційно-педагогічних умов формування сценічної майстерності майбутніх акторів, під яким автор розуміє суб'єкт-суб'єктну взаємодію між учасниками освітнього процесу в закладі вищої освіти, що відбувається з метою отримання, передачі та обміну навчальної інформації та передбачає сукупність факторів, що забезпечують регулювання, взаємодію об'єктів і явищ педагогічного процесу для формування професійно важливих якостей особи, що здобуває професію у сфері театрального мистецтва через вдосконалення професійних здібностей, практичних навичок та набуття теоретичних знань з майбутньої професійної діяльності та досягнення поставленої мети з боку обох учасників освітнього процесу шляхом оптимізації міжособистісних стосунків учасників педагогічного процесу для вирішення конкретних дидактичних завдань, сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх фахівців, їхньої самостійності, ініціативності, професійного інтересу.

Виокремлено та обґрунтовано актуальні для сучасної теорії і практики професійної підготовки майбутніх акторів складники (компоненти) організаційно-педагогічних умов для забезпечення формування сценічної майстерності, до яких належать: зміст, представлений в програмах професійної підготовки майбутніх акторів, технології, техніки і методи, матеріально-технічне забезпечення університетів. На основі проведеного педагогічного міні-дослідження встановлено, що найбільш ефективними організаційно-педагогічними умовами формування сценічної майстерності майбутніх акторів є технології, техніки та методи, оскільки вони найбільш безпосередньо впливають на тіло і пластику майбутніх акторів, допомагають вправлятися в емоційній експресії та імпровізації. Водночас, автором констатовано необхідність розширення теоретичних знань студентів про інноваційні технології, техніки і методи формування професійної майстерності, практичний аспект яких видається перспективною для подальших наукових дискусій та публікацій автора.

Ключові слова: майбутні актори, сценічна майстерність, організаційно-педагогічні умови.

Постановка проблеми. В умовах повномасштабного вторгнення росії у Україну система вищої освіти нашої держави вимушено форсовано трансформувалась в контексті викликів, що постали перед нею. Особливо чутливим до таких трансформацій стала професійна підготовка майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей – хореографів, акторів, режисерів, художників-постановників у театрі тощо. Це зумовлено, насамперед, специфікою мистецтва, важливістю безпосередньої взаємодії між викладачами та студентами, необхідністю безпосереднього презентування та демонстрації мистецьких технік та методів, що передбачені для майбутніх акторів, хореографів, художніх керівників, художників-постановників тощо. Один із етапів трансформацій система професійної підготовки майбутніх фахівців театрального мистецтва відбувався в період пандемії Covid-2019, коли розпочалось активне впровадження дистанційних технологій в закладах вищої освіти, наступний й же відбувся в умовах військового стану, коли досвід дистанційного навчання за часів пандемії забезпечив функціонування системи освіти в цілому та систему профе-

сійної підготовки майбутніх фахівців різних спеціальностей зокрема [15].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В науковому дискурсі актуалізувались обговорення якості та ефективності надання освітніх послуг в системі вищої освіти в умовах жорстких викликів, спровокованих війною. Так, в дослідженні, що реалізовується в рамках проєкту «Вища освіта в постпандемічний період: трансформації, виклики та перспективи», на основі загальноукраїнського анкетування було проаналізовано засоби та методи, що застосовуються в ЗВО в умовах війни, було констатовано, що особливу роль в забезпеченні якості вищої освіти – технічне, інформаційне та методичне забезпечення. Результати дослідження засвідчили, що організаційно-методичне забезпечення ЗВО в цілому визначають якість [6; 5], відповідно актуальним це залишається і для професійної підготовки майбутніх акторів. З огляду на це, вважаємо за необхідне проаналізувати організаційно-педагогічні умови формування сценічної майстерності майбутніх акторів, що становить **мету даної статті**.

Реалізацію мети вбачаємо ефективною через розв'язання завдань: а) сформулювати розуміння концепту «організаційно-педагогічні умови формування сценічної майстерності майбутніх акторів» у контексті дослідження професійної підготовки фахівців театрального мистецтва; б) виокремити актуальні для сучасної теорії і практики професійної підготовки майбутніх акторів складники (компоненти) організаційно-педагогічних умов для забезпечення формування сценічної майстерності.

Методологія та методи. Розв'язання сформульованих завдань передбачало застосування комплексу теоретичних методів, а саме: аналітичного, прагматичного, нарративного, системного для формулювання потлумачення концепту «організаційно-педагогічні умови формування сценічної майстерності майбутніх акторів»; а також емпіричних: анкетування, спостереження, порівняння, опис та зіставлення отриманих даних задля виокремлення оптимальних для сучасного етапу професійної підготовки майбутніх акторів організаційно-педагогічних умов формування сценічної майстерності.

Виклад основного матеріалу. Розглядаючи проблему теоретичних підходів до визначення організаційно-педагогічних умов формування сценічної майстерності майбутніх акторів, вважаємо за необхідне виокремити, насамперед дослідження проведене Н. В. Стадніченко у 2017 році, в якому авторка досліджувала організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього актора до професійного спілкування та виокремила серед них таку тріаду: створення інформаційно-креативного освітнього простору; організація комунікативної взаємодії учасників освітнього процесу через тріаду фахових дисциплін; упровадження комплексу інтерактивних психофізичних тренінгів у процес професійної підготовки майбутніх акторів [10, с. 221]. В дослідженні авторка коротко подає потлумачення поняття «умови» та зазначає праці провідних дослідників (С. Амеліної, А. Бичок, В. Лівенцової, О. Литвинової, Л. Сікорської, В. Черевко, Т. Шепеленко та інші) щодо організаційно-педагогічних умов формування культури професійного спілкування майбутніх фахівців різних професій, однак визначення самого ж концепту не представлено [10, с. 221].

На наше переконання, з урахуванням доробку Н. Стадніченко, варто конкретизувати розуміння «організаційно-педагогічні умови формування сценічної майстерності майбутніх акторів». Для цього варто звернутись до кількох підходів при визначенні досліджуваного концепту та його термінів: а) словникового потрактування, б) потрактування з психологічного підходу, в) педагогічним контекстом та з точки зору г) дидактики театрального мистецтва. В межах даної статті тезисно виокремимо їх та сформулюємо потрактування.

У словниках поняття «умова» як філософ-

ська категорія для позначення тих факторів, котрі є необхідними для виникнення, існування та зміни певних предметів та явищ [13, с. 230], наявність певних сприятливих обставин, чинників для здійснення чогось [12]; педагогічна умова – це сукупність об'єктивних можливостей змісту, форм, методів, прийомів, засобів педагогічного управління та матеріально-просторового середовища, що забезпечують успішне вирішення поставлених та спроектованих завдань [14]; як сукупність організаційних форм, методів, прийомів, засобів координації навчального і виховного впливу на учасників освітнього процесу для мотивації та стимулу ефективного саморозвитку професійно-важливих особистісних здібностей та якостей, базових компетентностей і, як наслідок – цілісного становлення їхньої особистості [9]; словосполучення «організаційно-педагогічний» в контексті освітнього процесу, що передбачає субект-субектну взаємодію між учасниками з метою отримання, передачі та обміну навчальною інформацією розуміємо як сукупність факторів, що забезпечують регулювання, взаємодію об'єктів і явищ педагогічного процесу для досягнення поставленої мети, вдосконалюють міжособистісні стосунки учасників педагогічного процесу для вирішення конкретних дидактичних завдань, сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх фахівців, їхньої самостійності, ініціативності, професійного інтересу [2]. Поняття «формування» в контексті психології професійної підготовки визначаємо як незворотньо спрямовану закономірну зміну основних компонентів структури (**формування** професійно важливих якостей) особистості працівника, яка відбувається у процесі набуття професійної освіти та опанування ним професійною діяльністю [7], що обумовлюється тим, що процес формування відбувається у контексті становлення особистості майбутнього фахівця [3].

Терміносполучення «сценічна майстерність майбутніх акторів» виводимо з понять «майстерність» у контексті виконавської – це основна складова сценічного мистецтва та акторської професійної діяльності, що включає зовнішню та внутрішню акторські техніки, художню інтерпретацію в процесі художнього перевтілення та сценічної дії, а також певний рівень професійних навичок, умінь та знань, що включає зовнішню та внутрішню акторські виконавські техніки, елементи художньої інтерпретації та художнього перевтілення в сценічній дії в процесі фахової підготовки [4], «сценічний» – Пов'язаний зі сценою, театром, театральним мистецтвом, театальною діяльністю [11] та «актор» – виконавець (професіонал) ролей у театральних виставах [1] з урахуванням того, що під поняттям «майбутніх» охоплюємо категорію студентів 1–6 курсів закладів вищої театральної та мистецької освіти.

Отже, системно-аналітичний підхід до визначення категоріального апарату дослідження уможливило таке потрактування концепту **«організаційно-педагогічні умови формування сценічної майстерності майбутніх акторів»** – суб'єкт-суб'єктна взаємодія між учасниками освітнього процесу в закладі вищої освіти, що відбувається з метою отримання, передачі та обміну навчальною інформацією та передбачає сукупність факторів, що забезпечують регулювання, взаємодію об'єктів і явищ педагогічного процесу для формування професійно важливих якостей особи, що здобуває професію у сфері театрального мистецтва через вдосконалення професійних здібностей, практичних навичок та набуття теоретичних знань з майбутньої професійної діяльності та досягнення поставленої мети з боку обох учасників освітнього процесу шляхом оптимізації міжособистісних стосунків учасників педагогічного процесу для вирішення конкретних дидактичних завдань, сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх фахівців, їхньої самостійності, ініціативності, професійного інтересу.

Для виокремлення оптимальних на сучасному етапі професійної підготовки майбутніх акторів організаційно-педагогічних умов формування сценічної майстерності методика дослідження передбачала кілька етапів: на першому етапі перед проведенням формульованого експерименту в 2019 році нами було проведено вступне анкетування серед студентів перших курсів, що передбачало перелік питань щодо задоволеності студентів матеріально-технічною базою закладів вищої освіти, їх ознайомленістю з окремими видами технік та методів для розвитку акторської майстерності, їх знання щодо теорії акторської майстерності та праць провідних митців театрального мистецтва. Аналогічне за змістом анкетування було нами проведено в 2020 році, коли розпочалась пандемія Covid-2019 і організаційно-педагогічні умови закладів вищої театральної освіти зазнали кардинальних змін у зв'язку з форсованим запровадженням дистанційних форм занять; останній моніторинг був проведений вже на 4-5 курсах у на початку 2023 року, по завершенню контрольного експерименту. Коротко представимо результати проведених інтерв'ю, анкетувань та опитувань.

На усіх етапах опитування нами було запропоновано студентам дати відповіді на перелік питань, що стосувались закладу в якому вони навчаються, задоволеність ними матеріально-технічною базою університету в якому вони навчались (нуються), ознайомленість ними з техніками та методами формування сценічної майстерності тощо.

Зазначимо, що в опитуванні брали участь студенти кількох українських закладів вищої

освіти, в яких здійснюється професійна підготовка майбутніх акторів, а саме: Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. Карпенка-Карого, Київського міжнародного університету, Київського університету культури і мистецтв, Луганської державної академії культури і мистецтв, Академії керівних кадрів культури і мистецтв та Театрального університету [8]. В проведених дослідженнях взяли участь студенти 1–6 курсів (рис. 1).

Вкажіть, будь ласка, курс, на якому Ви навчаєтесь / Please, mark the year of study / Veuillez indiquer l'année d'études
12 відповідей

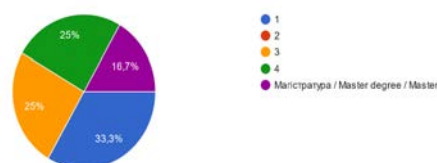

Рис. 1. Відсоток студентів, що взяли участь в опитуванні

Щодо гендерного аспекту, то кількість студентів жіночої статі в опитуваннях становила більшість 66% проти 33, 3% чоловічої статі (рис. 2).

Вкажіть, будь ласка, стать / Please indicate the gender / Veuillez indiquer le sexe
12 відповідей

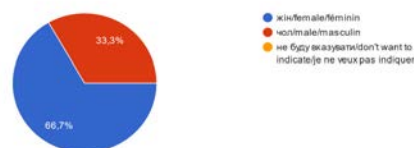

Рис. 2. Відсоток студентів, щодо гендерного аспекту, які взяли участь в опитуванні

Безпосереднє інтерв'ю, анкетування та опитування було здійснене в 2019–2020 н.р. на основі друкованих анкет та ведення документації щодо результатів опитування (опитувальники, окремі анкети на групу, журнали інтерв'ю, плани бесід під час занять та майстер-класів тощо). Надалі інтерв'ю та анкетування проводилось через електронну Google form.

За результатами вступного анкетування, що передбачало комплекс опитувань в процесі різних форм організації освітнього процесу (бесід, занять, майстер-класів, семінарів та практичних тренувань тощо), відповіді респондентів засвідчили різні рівні обізнаності з матеріально-технічною базою університетів: так 55% відмітили, що в цілому задоволені всіма аудиторіями та тренувальними сценами, що представлені в їхньому закладі вищої освіти, ще 35% респондентів зазначили, що їхні очікування щодо бази професійної підготовки не зовсім виправдались, решта – 10% відсотків не дуже переймалися питанням забезпечення.

Відповіді щодо ознайомленості студентів зі змістом їхньої професійної підготовки (програмами) засвідчили не занадто високу зацікавленість в цьому питанні (57% – знали про те, що є програма дисципліни, однак не вчитувались в неї, оскільки на переконання студентів, вона вже давно затверджена і вони знають про орієнтовний її зміст від студентів старших курсів; 25 % не знали, що зміст професійної підготовки це – програми; 18% – не розуміли про що йдеться в анкеті-опитувальнику). Однак результати опитування цих ще самих студентів на старших курсах продемонстрували позитивну динаміку і до кінця 5–6 курсів 88% студентів зазначали задоволеність змістом програм (їхньої професійної підготовки), решта 12% – висловили побажання збагатити програми інноваційними хореографічними техніками, бажано американськими та європейськими. На останньому етапі дослідження у переліку технік та методів ми конкретизували їх, отримавши такі результати на запитання щодо обізнаності студентів у запропонованому списку технологій, методів та технік. Таким чином, на запитання щодо хореографічних технік, яким студенти навчалися на першому курсі як засіб для формування акторської майстерності були отримані коментарі засвідчили, що студенти перших курсів ознайомлені з такими техніками, що сприяють формуванню сценічної майстерності: ритміка, пластичне виховання, модерн, джаз, імпровізація, класична хореографія, бальна хореографія, народні танці, контемп, джаз-фанк. Серед методів студентами першого курсу були виокремлені лише – фестивалі, конкурси, сценічні практики, самостійна науково-дослідна робота (написання рефератів, доповідей). Відповіді респондентів, що навчалися на останніх курсах та були залучені до формування експерименту засвідчили, що перелік технік та методик в їхньому професійному портфоліо розширився такими: техніки – румба, квікстеп, танго, чарльстон (рис. 3.); методи – пошукові ситуації (проблемні, евристичні бесіди), методу емоційної драматургії, тренінг з акторської майстерності, методу театралізації, презентації досвіду колег, учителів-практиків, метод лекції-концерти, лекції-вистави, метод дискусійних семінарів тощо (рис. 4), однак поглиблення знань потребують все ще тренінг словесної взаємодії (за Матвієнко, Коленко), метод інтерпретації, метод використання відеотеки, технологія драмогерменевтики, методи творчого проєкту та портфоліо також потребували розширення в інструментарії майбутнього актора (рис. 4).

Виберіть зі списку, будь ласка, лише ті технології та методи формування сценічної майстерності, які Ви знаєте (Вам демонстрували ...cnes scéniques que vous apprenez à l'université 12 відповідей

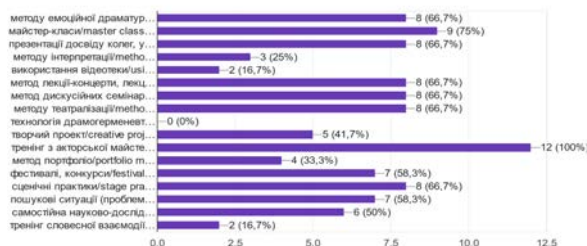

Рис. 4. Технології та методи формування сценічної майстерності з якими студенти ознайомились впродовж навчання в ЗВО

Серед методів і технологій з якими студенти ознайомились вперше завдяки авторським тренінгам з формування сценічної майстерності майбутніх акторів, студенти виокремили: метод емоційної драматургії, технологія драмогерменевтики, метод портфоліо, тренінг словесної взаємодії (за Матвієнко, Коленко), метод інтерпретації, пошуковий метод, використання відеотеки (рис. 5).

Виберіть зі списку, будь ласка, ті технології та методи формування сценічної майстерності, назви яких Вам зустрічаються вперше / Please, ch...ez rencontrées pour la première fois maintenant 12 відповідей

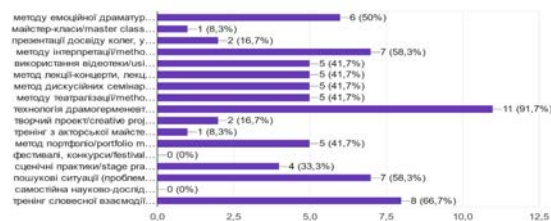

Рис. 5. Методи і технології з якими студенти ознайомились вперше завдяки авторським тренінгам з формування сценічної майстерності майбутніх акторів

В цілому результати проведених опитувань дозволили виокремити організаційно-педагогічні умови, що ґрунтуються на запиті студентів, до них ми вважаємо за доцільне віднести:

1. Серед змісту професійної підготовки перспективою вдосконалення вбачаємо збагачення програм інноваційними хореографічними техніками, бажано американськими та європейськими для формування сценічної майстерності.

2. Моніторинг технік і технологій формування сценічної майстерності та аналіз отриманих відповідей студентів дозволяє констатувати, що до найбільш розповсюджених належать: ритміка, пластичне виховання, модерн, джаз, імпровізація, класична хореографія, бальна хореографія, народні танці, контемп, джаз-фанк; технік, що потребують апробації в українських ЗВО – румба, квікстеп, танго, чарльстон, технологія драмогерменевтики тощо.

3. Серед методів студентами були виокремлені – фестивалі, конкурси, сценічні практики, самостійна науково-дослідна робота, а також пошукові ситуації (проблемні, евристичні бесіди), але серед мето-

дів для розширення апробації та використання в українських ЗВО – метод емоційної драматургії, тренінг з акторської майстерності, методу театралізації, презентації досвіду колег, учителів-практиків, метод лекції-концерти, лекції-вистави, метод дискусійних семінарів тощо, однак поглиблення знань потребують все ще тренінг словесної взаємодії (за Матвієнко, Коленко), метод інтерпретації, метод використання відеотеки, методи творчого проєкту та портфоліо також потребували розширення в інструментарії майбутнього актора.

4. Щодо матеріально-технічного забезпечення, то можемо констатувати, що в цілому вона на належному рівні, однак в перспективі вбачаємо удосконалення аудиторій з урахуванням європейських та американських практик облаштування залів для репетицій, облаштування сцен та хореографічних залів тощо.

Висновки і пропозиції. Запропоновані та виокремлені в рамках даного дослідження організаційно-педагогічні умови не вичерпують усіх аспектів створення умов для формування сценічної майстерності майбутніх акторів, однак виокремлено найбільш перспективні для впровадження та найбільш ефективні за результатними формуваннями експерименту, які були визначені на основі запиту студентів закладів вищої освіти, що здійснюють професійну підготовку майбутніх фахівців театрального мистецтва в цілому. **Перспективами подальших розвідок** вбачаємо вивчення ефективності американських та європейських хореографічних технік та методів для формування сценічної майстерності майбутніх акторів.

Список використаної літератури:

1. Актор. Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970–1980) URL: <http://sum.in.ua/s/aktor>
2. Вдовичин Т. Я. Обґрунтування організаційно-педагогічних умов для забезпечення навчального процесу майбутніх бакалаврів інформатики. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2013. Вип. 34. С. 225–230. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sitimn_2013_34_50.
3. Вірна Ж. П. Мотиваційно-сміслова регуляція у професіоналізації психолога : *Монографія*. Луцьк : Ред-вид. відд. “Вежа” Волин. держ. ун-ту ім.Л.Українки, 2003. 320 с.
4. Матвієнко, О. В. Практичні аспекти мотивації формування риторики та роль тренінгів професійної адаптації у вищій школі / О. В. Матвієнко, А. В. Коленко, К. В. Полянська // *Стратегія післядипломної освіти для сталого розвитку* : колективна монографія. 2 вид., доп. і перероб. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. С. 285–301.
5. Мельник Н. І., Ковтун О. В., Ладогубець Н. В. Підготовка фахівців педагогічного профілю в умовах війни та післяпандемії в українському вимірі. *Педагогічні науки: теорія та практика*. Вип. 3, 2022. С. 71–79. DOI <https://doi.org/10.26661/2786-5622-2022-3-11>
6. Мельник Н. І., Ковтун О. В., Лузік Е. В., Ладогубець Н. В. Організаційно-педагогічні умови дистанційної вищої освіти після пандемії та в умовах війни: моніторинговий зріз. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 53, 2022. С. 93–103. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/53.2.19>
7. Мудрик, А. Б. До питання формування професійної ідентичності державного службовця. *Актуальні проблеми державного управління на сучасному етапі державотворення* : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. 27 листоп. 2014 р. Луцьк : Гадяк Ж. В., 2014. С. 175–177.
8. Опитувальник. Хореографічні техніки як один із інструментів технології формування сценічної майстерності майбутніх акторів у вітчизняних закладах вищої освіти / укл. Маньковська О. Ю., Мельник Н. І., Набатов С. М. 2023. Лінк на опитувальник: <https://docs.google.com/forms/d/1WM7ecEO9Deku2x0wBpoHSM3tvBBFLn32p9vYM uPwus0/edit?pli=1#responses>
9. Панібратська А. Зміст поняття «педагогічні умови». 2018. Умань. Електронний ресурс. URL: <https://sno.udpu.edu.ua/index.php/naukovo-metodychna-robota/89-suchasni-tekhnologiyi-rozvytku-profesiyanoi-maysternosti-maybutnikh-uchyteliv-25-zhovtnia-2018-r/173-zmist-ponyattya-pedagogichni-umovi/>
10. Стадніченко Н. В. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього актора до професійного спілкування [Текст] : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Стадніченко Надія Василівна ; Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2017. 397 с.
11. Сценічний. Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970–1980) URL: <http://sum.in.ua/s/scenichnyj>
12. Умова. Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970–1980) URL: <http://sum.in.ua/s/umova>
13. Філософія: словник термінів та персоналій / В. С. Бліхар, М. А. Козловець, Л. В. Горохова, В. В. Федоренко, В. О. Федоренко. Київ: КВІЦ, 2020. 274 с.
14. Хриков Є. М. Педагогічні умови в структурі наукового знання. *Шлях освіти*. 2011 № 2. С. 11–15.
15. Melnyk, N., Stepanova, T., Sytchenko, A., Zaplatynska, A., & Korniienko, I. (2022). Challenges for scientific and pedagogical staff of universities after pandemia 2019. *Revista Eduweb*, 16(2), 9–29. <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2022.16.02.1>

Mankovska O. Organizational and pedagogical conditions for the formation of stage skills of future actors: monitoring of technologies and methods effectiveness

The article presents an analysis of the organizational and pedagogical conditions for the formation of the stage skills of future actors, by which the author understands the subject-subject interaction between the participants of the educational process in a higher education institution, which takes place for the purpose of obtaining, transmitting and exchanging educational information and involves a set of factors, which ensure the regulation, interaction of objects and phenomena of the pedagogical process for the formation of professionally important qualities of a person who acquires a profession in the field of theatrical art through the improvement of professional abilities, practical skills and the acquisition of theoretical knowledge of future professional activity and the achievement of the set goal on the part of both participants educational process by optimizing the interpersonal relations of participants in the pedagogical process to solve specific didactic tasks, contribute to the activation of the educational and cognitive activity of future specialists, their independence, initiative, and professional interest.

The components (components) of organizational and pedagogical conditions for ensuring the formation of stage skills, which are relevant for the modern theory and practice of professional training of future actors, are distinguished and substantiated, which include: the content presented in the professional training programs of future actors, technologies, techniques and methods, material and technical provision of universities. On the basis of the conducted pedagogical mini-research, it was established that the most effective organizational and pedagogical conditions for the formation of stage skills of future actors are technologies, techniques and methods, since they most directly affect the body and plasticity of future actors, help to practice emotional expression and improvisation. At the same time, the author stated the need to expand the theoretical knowledge of students about innovative technologies, techniques and methods of professional skill formation, the practical aspect of which seems to be a perspective for further scientific discussions and publications of the author.

Key words: *future actors, stage skills, organizational and pedagogical conditions.*